

Výzkum v pedagogické praxi

OSNOVA PROJEKTU

1. Vymezení řešené problematiky a základních pojmů (dle tématu práce)

Jedná se o úvodní odstavec, který si můžeme představit jako trychtýř. Postupuje od obecného ke konkrétnímu (viz obrázek č. 2). V úvodu má autor prostor na to, aby téma pojmenoval, etabloval je jako významné, aby poukázal na jeho širší souvislosti a nastínil způsob jeho uchopení v textu. Téma lze uchopit různým způsobem (teoreticky, empiricky, v rámci některého z metodologických směrů či v perspektivě některé ze škol).

2. Cíl práce

Cíle se liší podle typu studie, resp. dle výzkumného cíle volíme typ studie. Jinak bude formulován cíl pro teoretickou a jinak pro empirickou studii. Také v jednotlivých typech empirických studií se cíle odlišují. Například zatímco cíl kvantitativního výzkumu bude směřovat k porovnání, intenzitě či frekvenci jevů, kvalitativní výzkum bude zacílen na podoby jevu či jeho vnímání aktéry sociální reality.

Cíl práce můžeme vymežit na několika rovinách:

- Základní je poznávací (neboli kognitivní) cíl. Tento cíl popisuje, jak text obohatí odborné poznání. K formulaci poznávacího cíle mohou pomoci otázky: Co chci zjistit? K čemu chci dospět?
- Symbolický cíl je širší než cíl poznávací. Vztahuje text k určité problematice. Autor si může položit otázky: K čemu chci přispět? Jaký teoretický rámec chci obohatit?
- Aplikační cíl poukazuje na možné využití výsledků práce v praxi. K jeho formulaci si můžeme položit otázky: Kdo to využije? K čemu to bude dobré?
- Můžeme také formulovat personální (osobní) cíl práce. Tento cíl popisuje, jak práce obohatí samotného autora.

V odborném textu nemusí být samozřejmě uvedeny všechny tyto cíle, nemusí být ani takto pojmenovány. Jeden z těchto cílů je však klíčový a měl by zaznít již v úvodu práce – tím je poznávací cíl.

Časté chyby ve formulaci cíle práce:

Vysoká laťka: „Cílem práce je objasnění agresivity žáků vůči učitelům.“

Autorka si klade laťku příliš vysoko. Objasnit agresivitu znamená například komplexně zkoumat její biologické, psychologické a sociální příčiny, vzájemné vztahy těchto dimenzí atd. Cíl je třeba reformulovat do podoby, ve které může být naplněn. Například by bylo možné identifikovat podoby agresivity žáků 2. stupně ZŠ vůči učiteli v konkrétní třídě/situaci a tyto podoby nějakým způsobem utřídit.

Široký cíl: „Cílem mé práce je přiblížit problémy spojené s dyslexií u žáků základní školy.“

Není jasné, o jaké problémy se jedná. Má autorka na mysli problémy vzdělávací, výchovné, v sociálních vztazích či jiné?

Dvoulavňový cíl: „Cílem práce je analyzovat sociální dopady konzumace alkoholu u adolescentů. Budu analyzovat motivy konzumace alkoholu“.

V cíli jsou pojmenovány dva různé cíle: motivy a dopady konzumace alkoholu. Pokud se jedná o dva dílčí cíle, je třeba tuto skutečnost jasně uvést. Jinak je formulace pro čtenáře matoucí.

Záměna role autora: „Chtěla bych se seznámit se vzděláváním seniorů a informovat o něm veřejnost.“

Autorka zde nevystupuje v roli odborníka. Odborný text přitom píšeme z pozice odborníka a jeho publikem je odborná veřejnost.

Potvrzení předpokladu: „Cílem práce je dokázat, že pěstounská péče je pro dítě lepší než ústavní výchova.“

Jaký bude výsledek této práce? Cíl je již naplněn, aniž by autorka prozkoumala silné a slabé stránky obou výchovných prostředí.

Utopický cíl: „Mým hlavním cílem je přispět svou prací ke vzájemné snášenlivosti mezi Romy a majoritní společností.“

Cíl se blíží symbolickému cíli, avšak jako hlavní cíl je formulován nevhodně. V tomto případě může autorka prostřednictvím textu svůj hlavní cíl naplnit jen stěží.

Cíl(e) práce je třeba formulovat v souladu s tématem, jasně a realizovatelně. Je třeba držet jednotnou formulaci cíle jak v úvodu, v těle textu, tak i v závěru.

3. Shrnutí dosavadního stavu řešení či poznání (stručná rešerše, východisko pro cíl práce, formulace výzkumných problémů apod.)

Rešerše dle normy APA. Využijte tabulky s rešeršemi a přepište zjištění do jednoho až dvou odstavců odborného textu.

4. Pracovní postup (přístup k řešení, metody, techniky, nástroje apod.)

Navrhnete metodologii výzkumného šetření (viz přednášky).

5. Organizační a materiální a zabezpečení práce (časový harmonogram práce aj.)

Popište zejména časový harmonogram.

6. Předpokládané využití výsledků (způsoby prezentace, publikace apod.)

Kde budou nebo kde by mohly být výsledky vaší práce prezentovány.

7. Seznam literatury a odkazů (citované zdroje)

Formální úprava dle citační normy APA:

https://journals.muni.cz/public/journals/10/pokynyproautorydleapa_151113_pedor.pdf